

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-04-14
Besvaras senast
2015-04-28

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:507 Radikalisering i svenska kriminalvårdsanstalter

De fruktansvärda terrordåd som drabbade Frankrike och Danmark i januari och februari 2015 aktualiserar risken för liknande attacker i hela Europa och i Sverige. Det är därför viktigt med en sammanhållen politik för att stärka svenska myndigheters – och ytterst samhällets – förmåga och kapacitet att motverka våldsbejakande extremism och att förhindra terrorattacker såväl i Sverige som i Europa och generellt i världen.

Åtminstone en av attentatsmännen i Paris, samt attentatsmannen i Köpenhamn, radikaliserades under avtjänandet av fängelsestraff. Det finns en berättigad oro för att det även i svenska kriminalvårdsanstalter kan förekomma radikaliseringsfall av intagna. Sådana processer kan vara svåra att upptäcka för Kriminalvården, och det har i vart fall tidigare många gånger funnits en förhållandevis naiv inställning till att sådana processer skulle kunna äga rum i svenska kriminalvårdsanstalter.

Det gemensamma EU-samarbetet Radicalisation Awareness Network (RAN) utgör sedan 2007 riktlinjerna för hur Kriminalvården arbetar för att upptäcka radikaliserade grupper i fängelser. Det har, enligt företrädare för Kriminalvården, förekommit att man har splittrat grupper eller konstellationer för att på det sättet motverka radikaliseringsprocesser.

Arbetet mot radikaliseringsprocesser i anstaltsmiljö är ett viktigt arbete och får inte stagnera. Troligen behöver det utvecklas till en större omfattning. Det finns därför anledning att se över om det inom Kriminalvården görs tillräckligt för att förhindra radikaliseringsprocesser och om kunskaperna och metoderna för att upptäcka, förebygga och åtgärda sådana företeelser är tillräckliga. Man kan exempelvis ställa sig frågan om Kriminalvårdens egen underrättelsetjänst har de insatser som behövs för att förebygga radikaliseringsprocesser och förutsättningar som behövs för ett framgångsrikt arbete.

I Danmark har man gått längre i sitt förebyggande arbete jämfört med Sverige. För att kunna förebygga radikaliseringsprocesser i danska anstalter har personalen utbildats om hur radikaliseringsprocesser ska kunna upptäckas. Det handlar bland annat om att upptäcka varningssignaler om att radikaliseringsprocesser pågår eller att det finns en risk för radikaliseringsprocesser. När unga män som avtjänar fängelsestraff i Danmark börjar uttrycka anmärkningsvärda åsikter noteras dessa uppgifter i ett datasystem, vilket innebär att kriminalvården i Danmark på detta sätt får tillgång till information som kan användas i arbetet mot radikaliseringsprocesser.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag rikta följande frågor till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

1. Anser ministern att det generellt inom Kriminalvården görs tillräckligt för att förhindra radikaliserings?
2. Anser ministern att kunskaperna och metoderna för att upptäcka, förebygga och motverka radikaliserings är tillräckliga inom Kriminalvården?
3. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att motverka radikaliserings i svenska kriminalvårdsanstalter?

.....

Anti Avsan (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors